

STF återkopplar 2024

Du är en möjliggörare

Bred och brokig är två ord jag ofta använder för att beskriva STF:s verksamhet. På följande sidor kan du ta del av ett axplock av saker vi tillsammans åstadkom under 2024. Och det är brett och brokigt. Visst hade det kanske varit enklare att renodla och fokusera på en mer begränsad verksamhet, men för mig är det just bredden som är det fina. Vi gör mycket för många och vi gör det tack vare dig och alla andra medlemmar. Men framförallt gör vi det för dig. Och vi gör det för kommande generationer, så att de också kan få uppleva Sveriges fantastiska natur- och kulturmiljöer. Varmt tack för att du är en del av STF.

Tack för att du är med och tar hand om våra fastigheter i fjällen, för investeringar i klimatsmarta lösningar, för att över 1 000 personer fått en introduktion till vandring och friluftsliv genom våra Nybörjarturer och för att över 70 000 skolbarn kunnat ta del av STF:s allemansrätts-skola.

Tack för allt som du är med och möjliggör.

Maria Ros Hjelm
Generalsekreterare/vd

Lydde Gård vann Årets hållbarhetsinitiativ inom STF 2024

Motivering: På Lydde Gård har man skapat en plats där långsiktighet, byggnadsvård och omsorg för natur och kultur går hand i hand. Solfångare värmer vattnet, toaletterna spolas med regnvatten, täcken och kuddar i ekologisk ull och egenslungad honung förgyller frukosten – en inspirerande förebild för framtidens resande. Juryn imponerades särskilt av hur gästerna bjuds in till att bli en del av platsens berättelse.

SVENSKA
TURISTFÖRENINGEN

Hej medlem!

Tack! Ditt och andra medlemmars stöd gör STF:s arbete möjligt – från att påverka i viktiga frågor till att driva verksamheten. Medlemsavgifterna, överskottet från våra boenden och alla ideella insatser bidrar till att föreningen kan fortsätta utvecklas.

Under året har vi haft en utmaning med att attrahera nya medlemmar, men glädjande nog är ni många som fortsatt stöttar oss. Inför 2025 sker en mindre höjning av medlemsavgiften, den tredje sedan 2007, för att möta den kostnadsökning vi har. Samtidigt har vi glädjen att erbjuda nya medlemsförmåner som Avis, Härjedalingen, MasExpressen och Skjutsgruppen.

Vår uppskattade medlemstidning Turist utkommer återigen med fem nummer per år och vi har en ny chefredaktör på plats - Linda Grimstedt. Tack för att du är en del av STF och bidrar till att forma framtiden för föreningen!

Livlig stämma

Riksstämman 2024 på STF Undersvik Gårdshotell & Vandrarhem präglades av engagerade diskussioner om STF:s verksamhet i Jämtlandsfjällen. Flera motioner om att ompröva överenskommelsen med samebyarna och hålla Gåsenstugan öppen avlogs efter styrelsens förtydliganden kring processen och bakgrunden.

Utöver detta fattades en rad olika beslut, bland annat om utökad boenderabatt och uppdaterade normstadgar för lokalavdelningarna. Mikael Ahlerup valdes in som ny styrelseledamot och Pia Jönsson Rajgård omvaldes som ordförande.

194 756

medlemmar 2024

20 000
medlemmar som varit medlemmar i 30 år eller mer.

Antal år som medlem (medianvärde)

6 år

Vi har medlemmar i alla **290** kommuner!

Äre
är den kommun med flest medlemmar per capita.

Medelålder **54 år**

7
stycken 101 åringar. Grattis!

Vi räddar nattågen - igen

2024 hamnade nattågen mellan Jämtland, Västerbotten och södra Sverige åter i farozonen för nedläggning. Skillnaden mot 2016 när STF senast var med och räddade nattågen är att antalet passagerare nu är högre och efterfrågan större. STF lanserade snabbt en kampanj för att rädda Jämtlandsnattågen. På några veckor fick vi över 30 000 svar och efter någon månad kom svaret att Trafikverket räddar nattågen Jämtland-Stockholm åtminstone till 2026. Nu kämpar vi vidare för året-runt-trafik med nattåg Västerbotten/Jämtland och västra Sverige. Fler och fräschare nattåg istället för färre och smutsigare var STF:s budskap när vi träffade infrastrukturministern!

Daniel Skog, hållbarhetsansvarig STF och
Andreas Carlsson, infrastrukturminister

Hit går pengarna

STF är en ideell förening. Det betyder att alla vinster återinvesteras i verksamheten, men även att förluster hanteras i verksamheten. Föreningen har i huvudsak två inkomstkällor: medlemsavgifter samt vår boendeverksamhet. På tredje plats kommer bidrag från Svenskt Friluftsliv. Boendeverksamheten bedrivs i aktieföretagsform och ägs till 100% av föreningen.

Fler och trogna medlemmar, nöjda gäster och anslutna boenden är viktiga förutsättningar för en hållbar ekonomi som ger utrymme för utveckling,

satsningar och investeringar. STF är en fastighetsägare med fastigheter som till stor del ligger i fjällmiljö. Fastigheterna kräver löpande underhåll och investeringar. Varje år avsätter vi 30 - 45 miljoner kronor för investeringar i våra fastigheter. Under 2024 har vi även gjort en stor satsning på att utveckla våra digitala system för ekonomi- och medlemshantering.

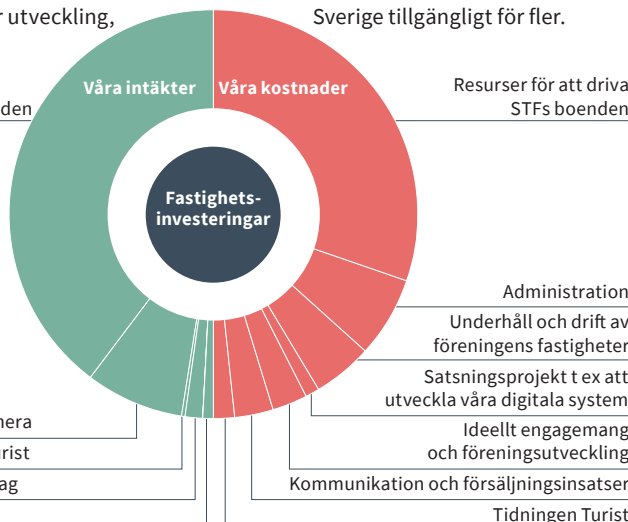
Internt lägger vi stort fokus på att prioritera rätt och använda våra resurser på ett effektivt sätt. Tillsammans gör vi Sverige tillgängligt för fler.

Intäkter från STF:s boenden

Våra intäkter

Våra kostnader

Resurser för att driva STF:s boenden

STF har över

170

tillsvidareanställda,

varav ca 55 är placerade på huvudkontoret i Stockholm

ca 590

säsongsanställda

”Snittmedarbetaren” 2024 heter Anna eller Anders och säsongsjobbar som fjällvärd på STF Abisko Turiststation

Helikopterutsläppen minskar

STF har minskat helikoptertransporterna kraftigt de senaste åren, och utsläppen är nu bara en fjärdedel av 2017 års nivå. Under 2024 minskade utsläppen i Jämtlandsfjällen med nio ton jämfört med 2023, en viktig förklaring är att restaurangen på Blåhamaren nu är stängd. På Kebnekaise fjällstation har omställning till nya menyer, torrmjölk och smartare planering lett till att matleveranser med helikopter begränsats till en per vecka, jämfört med dagliga leveranser 2017. Fler transporter sker nu på vintern, då snön möjliggör mer hållbara lösningar.

Klimatbonusar ger effekt!

Inom projektet Klimatelefanten, finansierat av Svenskt Friluftsliv, testar STF incitament för klimatsmart resande. Två boenden som har infört klimatbonusar för klimatsmarta resenärer är Lilla Sörgården där de erbjuder gratis laddning för elbilar och Skepparpgården Haväng som halverar priset på frukost för klimatsmarta resenärer. 12 % av frukostarna i år har varit "klimatfrukostar", och flera gäster har valt kollektivtrafik tack vare bonusen.

Höjning i budgeten – men inte tillräckligt

STFs upprop mot nedskärningarna i budget för skötsel av naturen fick stor uppmärksamhet, och i budgeten för 2025 beslutade regeringen om en efterlängtd höjning. Ytterligare 100 miljoner kronor har avsatts för skötsel av naturreservat och nationalparker.

Trots höjningen är det inte nog. De tidigare nedskärningarna var större än tillskottet och STF fortsätter att lyfta behovet av satsningar på vandringsleder, vindskydd och dass för att fler ska kunna välkomnas ut i naturen.

Bruna Kortet

Sommaren 2024 satte vi bajs på kartan – bokstavligt talat. Med Bruna Kortet lärde vi svenska folket hur man uträttar sina behov i naturen på ett sätt som respekterar både miljön och andra.

Det hela började som ett oskyldigt aprilskämt, men intresset blev enormt. Så vi gjorde det på riktigt. Över 53 000 personer har gjort testet, fått sitt Bruna Kort och blivit diplomerade bajsare. Med humor och viktiga tips nådde vi ut via SVT, TV4, P4 och många fler – 215 medieinslag för att vara exakt! Med Bruna Kortet visar vi att man kan kombinera humor med samhällsnytta. Och det här är bara början – kortet är här för att stanna!

Bruna kortet ärades med ett silver "Bästa Digital" och brons för "Bästa Kampanj", Inhousegalan.

Investeringar i våra fastigheter – som du som medlem är delägare i

ABISKO – Nytt plåttak på museet. Nytt förråd med skotergarage och geotermisk värme. Renoverat personalboende med energieffektiv ventilation.

KEBNEKAISE – Nytt plåttak på personalboende. Ny ventilation med bättre brandskydd och värmeåtervinning. Ombyggt avloppssystem och reningsverk.

SYLARNAN – Nytt FTX-ventilationsaggregat. Avfuktare installerade i vind och kryppgrund.

GRÖVELSJÖN – Renovering av Stenflygeln med nya WC/duschrum och ventilation. Uppgraderat värmesystem. Ombyggnad av kök med miljövänliga kylsystem.

STORULVÅN – Nya vindskydd och hinderbana för barn och vuxna.

TÄNNÄSKRÖKET är en genuin fjällanläggning i Funäsfjällen med utsikt över backen och den norska fjällkedjan. Under konceptet *Vinterdrömmar* bjuder de på liftkort till barn och ungdomar som bor hos dem. Ett initiativ för att fler familjer ska kunna förverkliga sina skidäventyr.

ÅRÅS SÄTERI & TRÄDGÅRDAR
Bygdegårdsföreningen har efter år av renovering, helt enligt gamla byggnadsvårdsprinciper och material, nu öppnat Trädgårdshotellet. Missa inte de vackra väggmålningarna gjorda av kulturmålaren Lill Thörner.

SVARTSÖ SKÄRGÅRDSHOTELL OCH VANDRARHEM i Stockholms skärgård har ny härlig bastu med utsikt över fjärden. Öppet året runt och perfekt för vinterbad.

Skicka fjällkänslan

PostNord lanserade nya frimärken med temat Till fjälls, där motiv som Čuonjávággi (Lappporten), Saltoluokta och Storsylens snötäckta toppar pryder märkena. Frimärkena har tagits fram i samarbete med bland annat STF.

Nu har samtliga av STF:s cirka 250 boenden avgett sitt hållbarhetslöfte till dig som gäst – ett steg mot hållbar turism i linje med vår vision och medlemmarnas önskan. Löftet omfattar områden som källsortering, energiförbrukning och stöd för levande bygder, där varje boende bestämmer hur det ska uppfyllas.

På Upperud 9:9 värms hotellet med sjövärm, maten lagas med råvaror från lokala odlare och köttet kommer från en närliggande KRAV-godkänd mjölkgård som gäster kan besöka. Bilen är eldriven och alla drycker är ekologiska.

Förändringar i Jämtlandsfjällen

Det första året efter överenskommelsen med samebyar och länsstyrelsen har inneburit både lägre besöksstryck och en del missförstånd. Många gäster blev glatt överraskade över att Blåhammaren fortfarande är öppen och att matvaror kan köpas där. Praktiska frågor har blandats med kritik kring stängningen av Gåsen och beröm för att STF minskar störning på djur och natur utmed Jämtlandstriangeln.

Visste du att?

- Restaurangerna på Sylarna och Helags är öppna som vanligt 2025.
- Matvaror finns fortsatt att köpa på Blåhammaren och fruktsoppan finns kvar – du måste bara laga den själv.
- Antalet gäster förväntas bli cirka 20 % lägre än tidigare år.
- Abrahamssonstugan, "65:an", vid Gåsens stugplats, kommer varsamt monteras ner och flyttas till annan plats.

Saltfolk 2.0

Sedan 1978 har STF Saltoluokta fjällstation varit en mötesplats för folkmusik, kultur och fjällupplevelser. Årets festival bjöd på en helg fylld av musik, dans och nya inslag. Besökarna kunde njuta av artister som Ellen Sundberg, Lena Jonsson och Rostam Mirlashari,

uppleva en konstutställning i låvvun och dricka nybryggd espresso. För den som verkligen ville föreviga helgen fanns även en tatuering på plats.

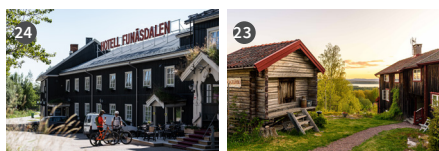
Saltfolk 2025
Boka 26–28 juni 2025

Nya boenden i STF-familjen

Genom STF hittar du runt 250 boenden över hela Sverige. Några av dem driver STF i egen regi, medan de allra flesta drivs av egenföretagare som valt att samarbeta med STF. Samarbetet bygger på delade värderingar, ett personligt värdskap samt närhet till natur och kulturupplevelser. När du bokar på svenskaturistforeningen.se stöttar du både STF som förening och den enskilda företagaren.

Nya boenden under perioden 1/1 2024–1/2 2025.

Hotell Funäsdalen

Pensionat Soltägtgården

Vita huset vid Stora Le

Kullagårdens Wärdshus

Backadal Gärd B&B

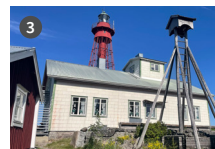
Villa Gransholm

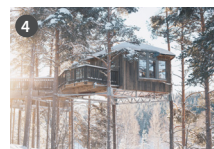
Willa Armas B&B

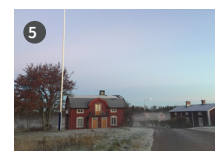
Pensionatet Piteå

Pite-Rönnskär kuststuga

Granö beckasin

Prästgården Holmön

Lotsstugan

Levar Hotell

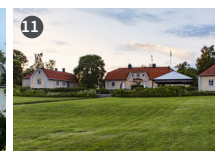
Wij Trädgårdskök

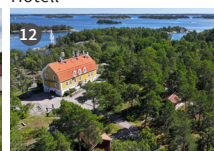
STF Gysinge Wärdshus & Hotell

Pensionat Grisslehamn

Lidö Wärdshus

Finnhamns Vandrarhem

Grinda Wärdshus & Hotell

Långbro Gärd

Tre Små Rum i Trosa B&B

Kapten Billes

Smålandsgården

Ardrebo B&B

STF Gysinge Wärdshus & Hotell

I somras tog STF över driften av Gysinge Wärdshus & Hotell vid Nedre Dalälven i Gästrikland, en historisk anläggning vid Gästriklands största järnbruk. De varsamt renoverade rummen i brukslängorna kombinerar byggnadsvård med tradition. Restaurangen serverar husmanskost lagad från grunden med lokala och ekologiska råvaror. Närheten till Färnebofjärdens nationalpark erbjuder gäster möjligheter till paddling, vandring, cykling och spännande naturupplevelser.

Barnens Storulvån

STF Storulvån är fjällstationen där barn och familjer står i centrum. Det har skapats möjligheter för äventyr och lek – från en hinderbana och utomhusleksaker till hängmattor att koppla av i efter en dag på fjället. "Sommarutmaningen"

lockade 70 barn att bestiga Getryggen för en välförtjänt chokladboll. Familjer kan också "Prova på topptur" med guide och gratis låneutrustning. Med pysselkorgar, barnmenyer och ett uppdaterat lekrum inomhus finns något för både små och stora äventyrare.

Var är gästköket?

Är inte alla boenden hos STF vandrarhem, fjällstugor eller fjällstationer? Nej, idag finns också små hotell, pensionat och B&B. Det ger dig möjlighet att välja det som passar bäst – om du vill laga egen mat i ett gästkök, äta vid dukat bord eller krypa ner i en färdigbäddad säng. Oavsett boende möts du av värdar som delar med sig av sin kärlek till bygden och gör ditt besök minnesvärt.

Från nybörjare till torsk-mästare – livet på Sköllengården

Kristin och Gustav hade ingen erfarenhet av att driva boende när de tog över Sköllengården, men med ett genuint intresse för människor har de lärt sig på vägen. "Man behöver inte kunna allt från början – viljan att möta gäster är det viktigaste," säger de. Nu jonglerar de roller som kock, städare och trädgårdsmästare med en passion för att skapa minnesvärda upplevelser.

2024 blev ett speciellt år, då Gustav utbildade sig till kock. En gäst från Västkusten beskrev hans torsk som den bästa de någonsin smakat! "Det är stunder som den som gör det här jobbet så fantastiskt."

Framåt siktar de på att utveckla verksamheten med julbord och om allt går vägen, ett nytt spa på granngården. Österlen är en plats de älskar – och det märks på alla återkommande gäster som delar deras entusiasm.

Eldsjälarna gör skillnad

Det är många som stödjer STF genom att engagera sig ideellt i föreningen – våra eldsjälarna. Engagemanget kan se ut på olika sätt; aktiv i en lokalavdelning, delta i ett dugnadsuppdrag, vara stugvärd, färdledare, Tillsammansledare, ledare för nybörjarturer, medlemsombud eller sitta i STF:s styrelse. Här är ett litet axplock av allt som hänt under året.

Över
1300
aktiva eldsjälarna 2024
nägra är:

69
medlemsombud
mellan 26 och 76 år

282
stugvärdar

79
dugnadsarbetare

688
förtroendevalda i

62
lokalavdelningar

Dugnad 2024

Dugnad är ett ord vi lånat från Norge som innebär att medlemmarna gör frivilliga insatser kopplat till föreningen. Inom STF handlar det mestadels om renovering, målning och skötsel av föreningens fastigheter.

- ✓ Njunjes – Renovering, nytt golv
- ✓ M/S Langas – Båt och brygga
- ✓ Anaris – Nytt kök
- ✓ Ved-dugnad – Vedkapning längs Kungsleden
- ✓ Dugnad på tur – Abiskoområdet, bl.a en ny trappa till bastun i Alesjaure
- ✓ Saltoluokta – Invändig målning av Gamla station och Förrarstugan samt enklare renovering
- ✓ Torvkåta Hukejaure – Totalrenovering
- ✓ Familjestugan i Storulvån – Invändig renovering

Medlemmar rustar vandringsleder

I juni deltog ett tjugotal engagerade STF-medlemmar i en ideell insats i naturreservatet Svartedalen norr om Göteborg. Tillsammans med Västkuststiftelsen renoverades Bottenstugan, vandringsleder underhölls och vindskydd oljades in.

Den 1 oktober höll STF Höga Kusten en skötseldag på etapp 1 av Höga Kusten-leden. Medlemmarna förbättrade ledmarkeringar, röjde sly och plockade skräp – en viktig insats för att bevara denna populära signaturled. Tack till alla som bidrar till att vårda och tillgängliggöra vår natur!

STF:s första kuststuga

I juni öppnade STF sin första kuststuga, ett pilotprojekt som testar fjällstugekonceptet i kustmiljö. På Pite-Rönnskär bor gäster i den gamla fyrvaktarbostaden med el, vatten och självhushållskök. Till ön, som har stor vedeldad bastu öppen för alla, tar man sig med reguljär båttrafik på helgerna, båt-taxi eller egen båt.

Marcus Lidström och Linda Gustafsson tog med sina två barn Majken 4 och Ines 2, för att vara stugvärdar under två veckor. De har tidigare varit stugvärdar i fjällen men det här var lite annorlunda.

– Här är man mitt i byn och kan alltid få hjälp av stugägarna, säger Marcus. Och det är fler dagsbesökare som fikade än övernattande gäster.

En oväntad händelse var mötet med en roddare som startat i Norge och var på väg till Finland. – Vi höjde både på ögonbrynen och hatten, säger Linda.

PS. Lite kuriosa – Marcus och Linda träffades i fjällen för ett antal år sedan när de var på ett Dugnadsuppdrag

Familjens tre bästa tips på ön:

- Utsikten från fyren – ett måste!
- Hör om öns historia, helst från någon som bor där.
- Gå på jakt efter klockstenen och håll myten levande!

STF:s kuststuga på Pite-Rönnskär har totalt 16 bäddar och är bemannad med ideella stugvärdar under sommaren.

Torsdagsvandringar mot ensamhet

I Kristianstad startades Torsdagsvandringar för att motverka ofrivillig ensamhet. Genom ett samarbete mellan STF Östra Skåne, Kristianstads kommun och Friluftsfrämjandet arrangeras 3–5 km långa vandringar varje torsdag med fika efteråt.

Sedan starten i februari har deltagarantalet vuxit och vandringarna har blivit en uppskattad mix av motion, gemenskap och inslag som studiebesök. En nyinflyttad deltagare beskriver det bäst: *”Jag hittade en vän här, och det betyder allt.”*

Fint främmande

Ibland får stugorna lurviga besök – som när ett hundspann på 26 slädhundar anlände till Vålåstugorna. Stugvärdens Mats berättar att kvällen fylldes av ylande hundar i mörkret.

”Jag blev frälst av fjällen”

I februari gav sig Undis Englund, 67, iväg på sitt hittills största äventyr – att skida Vita bandet, 130 mil från Grövelsjön i Dalarna till Tretrikersröset i norr. Att genomföra turen på vintern var en rejäl utmaning, men inte den första för den pensionerade läkaren och aktiva STF-profilen, som tidigare har vandrat samma sträcka två gånger.

– Att skida är något helt annat. Kylan och vädret är mycket mer påtagliga. Det finns inga marginaler där ute, men jag lockas av att få leva enkelt, nära naturen, säger Undis.

Trots vinterstormar och dagar med minus 35 grader nådde hon målet efter 77 dagar – som den äldsta kvinna som genomfört utmaningen. Hon delar med sig av både utmaningar och ljusglimtar från turen, som mötet med danska Bente, 77, som också skidat ensam.

– Vi var överens om att man inte kan sitta hemma och vänta på döden. Det mötet värmdde mig enormt.

Undis höll ett föredrag om turen för STF Umeregionen, där hon är ideellt engagerad.

Frågorna haglade, men en återkom ofta: Var du aldrig rädd?

– Nej, jag har inte den läggningen. Jag tänker bara på hur jag löser problemen.

När hon ser tillbaka är det kärleken till fjällen som driver henne, inte prestationen.

– Jag upptäckte fjällen först vid 40 års ålder, och sedan dess har jag varit fast.

Fjällen är min plats.

Vardag i stugorna

Att vara stugvärd kräver kreativitet. Per-Olof i Sämmarlappa lagade kängor med ståltråd och silvertejp, Malin i Alesjaure odlade hjärtblad och Emma och Cornelius snickrade stövelknektar.

I Anaris skapade Kristina en ny truga av kycklingnät – som höll för en tiodagarsstur och Thomas och Kristina grävde även fram ett igensnöat dass. Tacksamma gäster och lösningar för alla lägen!

NATURINTRO

1 000

 deltagare

STFs satsning ”Nybörjarturer” innebär en introduktion till vandring och friluftsliv. Mer än 100 turer har arrangerats från Norrbotten till Skåne. Turerna är tre timmar långa och riktar sig till nybörjare som vill lära sig om allemansrätten, utrustning och friluftsliv i lättillgängliga miljöer. 92 % av deltagarna känner sig tryggare i naturen efteråt och 96 % vill ut och vandra igen. Turledarna är 42 engagerade STF-medlemmar. Satsningen fortsätter såklart under 2025, bland annat med att bjuda in gymnasieskolor.

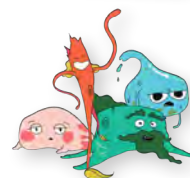
5

 läger

Med stöd av finansiering från Kungliga Sällskapet Pro Patria har vi genomfört fem läger med syftet att fler unga ska upptäcka vandring och friluftsliv. Lägerverksamheten har haft fokus på folkhälsa och integration och

arrangerats i samarbete med organisationerna Hej Främling, Ung Cancer och STF Tillsammans. Lägren har utgått från Vålådalen Fjällstation, Undersvik Gärdshotell & Vandrarhem, Jädraås Herrgård och Hellasgården Vandrarhem. Sammanlagt deltog cirka 75 personer.

72 500

 barn

STFs alldeles egna allemansrättsskola där barn genom filmer, frågor och interaktiva övningar får lära sig om allemansrätten har fortsatt att distribueras ut till skolor. Sedan starten har vi nått ut till över 500 000 skolbarn, varav 72 500 i år som har fått möta våra figurer och på så sätt fått ökad kunskap om allemansrätten.

17

 familjer

FJÄLLINTRO FAMILJ är en rolig och lärorik fjällintroduktion för hela familjen. Under sex timmar får deltagarna utforska naturen genom lekfulla aktiviteter, rörelse och praktiska övningar. Under sommaren deltog 17 familjer (ca 65–70 personer) i Abisko, Grövelsjön, Saltoluokta och Storulvån. Konceptet hyllades som en prisvärd och rolig semesteraktivitet där barnen fick uppleva fjällens magi på ett helt nytt sätt.

Till Minne av Martin

Den 9 april förlorade vi en kollega – Martin Mikaelsson, som omkom i en tragisk olycka under en privat skidtur tillsammans med några kollegor/vänner i fjällområdet runt Sylarna. En fin minnesplats upprättades under sommaren. Vila i frid Martin och som det stod i din dödsannons *Du följde Ditt hjärtas röst. Du levde din dröm. Du finns i våra hjärtan.*

Storulvå-pläden

På loftet har gäster kunnat bidra till en gemensam stickning som resulterat i en nästan två meter lång Storulvåpläd. En ny plädstickning drar igång 2025!

50-årsjubileum

- Landskrona vandrarhem
- STF Närke-Bergslagen
- STF Östra Blekinge
- STF Skellefteå

PS, visste du att det är **125** år sedan STF började planera Kungsleden

Vandringens dag

Den 14 september firades Vandringens dag för sjätte året i rad, och vilken vandringstest det blev! Hela 286 aktiviteter, varav 203 ledarledda arrangerades, och för första gången i alla Sveriges 25 landskap – en riktig milstolpe! Tack vare våra fantastiska lokalavdelningar och STF-boenden kunde tusentals deltagare uppleva glädjen i att vandra. Över 3 500 personer deltog i ledarledda aktiviteter, från skogar och fjäll till stadsnära natur. Vandringens dag skapades av STF och infaller alltid den andra lördagen i september varje år.

13/9
2025 är det
Vandringens dag
igen - vi ses på
stigen!

Reflektioner från en kökschef

Hälsinglands rika utbud av råvaror är som Sverige självt – fyllt av möjligheter, men inte året runt. I en värld som kräver omtanke och eftertanke tror vi på att hushålla med det vi har och undvika det vi inte behöver. Här på Undersvik Gärdshotell & Vandrarhem förlänger vi säsongen med gamla konserveringsmetoder, låter grönsaker få nya smaker och bevarar skörden för vinterns behov. När vi köper lokalt, köper vi allt – hela djuret tas tillvara, färskt eller förädlad till nya produkter. Under året har vi haft; lamm från Flästa, regnbågslax från Lottefors, mjöl från Tevevarn, kycklingar från Lenninge gård och en kviga från Spännars gård på menyn. Hatten av till alla småproducenter som gör det möjligt!

Begränsningar föder kreativitet. Även när frosten biter och sommaren är långt borta, söker vi inspiration i svenskodlade grödor. Utmanande? Ja. Lärorikt och smakrikt? Alltid.

Tomas Gusafsson, kökschef STF Undersvik Gärdshotell & Vandrarhem

Klimatförändringarna lämnar tydliga spår i fjällen

Klimatförändringarnas effekter blir allt mer påtagliga i fjällvärlden. De senaste fyra åren har fyra svenska glaciärer helt försvunnit. I området kring Kebnekaise märks det tydligt. Vid Tarfalastugan har förändringar gjort den klassiska färdvägen västerut svårframkomlig och Björlings glaciär längs Kebnekaises östra led visar tydliga spår av kraftig avsmältning. Sydtoppen krymper fortsatt och är nu lägre än Nordtoppen större delen av året. Ett uppmärksammat projekt är *Glaciärduken*, där delar av Björlings glaciär täckts med ullduk. Resultatet är slående: metervis av is har skyddats under duken, medan resten smält bort. Vill du själv se projektet, som stöds av STF, kan du följa med på en guidad tur i sommar när duken rullas ut igen. Glaciärernas tillstånd påminner oss om att förändringarna går snabbare och är mer dramatiska än någonsin.

12 000 kr till fjällrävarna

STF Helags Fjällstation skänker årligen överskottet från de guidade fjällrävsturerna till länsstyrelsens "Fjällrävsprojekt". Pengarna går till hundmat som läggs ut i fodringsautomater vid fjällrävslyor runt Helagsfjället

Återbruk med omtanke

Helena Estensson, stugsamordnare har gett stugornas gamla kuddöverdrag nytt liv som praktiska "sovpåsar" för kassorna. Nu kan de transporteras tryggt i stugvärdarnas ryggsäckar. Här ligger ett gäng redo för leverans – både smart och hållbart!

Maria Ros Hjelm, gs/vd STF "Årets Modigaste chef" av tidningen Chef.
Värmdäs Hotell "Årets hållbara", Visit Linköping & Co.
Ohboy Hotell "Bästa hotell för stora och små", Travel News.
Villa Eira "Årets besöksnäringföretagare" i Hjo kommun.
Granö Beckasin "Ekoturismpriset", Grand Travel Awards.

Borkhult Lapphem "Årets Företagare", Ätvidaberg kommun.
Ulrich Oswald, STF:s medlemsombud mottog stipendium ur *Prins Bertil och Prinsessan Lilians idrottsstiftelse*.
Musteriets Staffan Samuelsson "Årets företagare", Vimmerby.
STF:s kampanj The Swedish Number (2016) fick jubileumspris som den "bästa PR kampanjen på 20 år".

SVENSKA
TURISTFÖRENINGEN

Box 17251
104 62 Stockholm

Telefon 08-463 21 00
www.svenskaturistforeningen.se